

נושאים חמים <

אופק בוכריס • חשד לרצח בבאר שבע • בחירות בארה"ב • התינוק שטולטל
שנה לבחירות, פרויקט מיוחד • מזג אוויר הפכפך • הפסקת אש בסוריה

בארץ // חברה ורווחה

"חיים במטמנה של זבל": לתושבי מזרח י-ם נמאס מהאשפה ברחובות

בניגוד לנוהלי העירייה וחרף הארנונה הגבוהה, פינוי הפסולת ממזרח הבירה מתבצע לעתים רחוקות - והאשפה הנערמת מהווה זה שנים מפגע תברואתי קשה. לדברי התושבים, לאפליה השפעה גם על גל הטרור: "הילדים רואים שאין שוויון ואומרים 'אין מה להפסיד'"

תגיות: מזרח ירושלים, אשפה, ירושלים, סילוואן, תברואה

שבתי בנדט

יום שלישי, 08 במרץ 2016, 13:03

ארבעה פחים מכילים את פסולת כל השכונה. אשפה בסילוואן (צילום: מיני אקטיב, המרכז הבין תחומי לירושלים)

את סיפור מצוקת האשפה במזרח ירושלים ניתן לספר באמצעות נסיעה קצרה משכונת רחביה המטופחת

שבמערב העיר לשכונת סילוואן שבמזרח. בעוד שהראשונה נהנית מתשתיות נאותות, רחובות נקיים ושירותי פינוי אשפה מסודרים, בשכונות המזרחיות קורה בדיוק ההיפך. בכניסה לסילוואן ארבעה פחים מרכזיים, שאמורים להכיל את האשפה שמייצרים כ-8,000 תושבים הגרים במקום. בצדי הכביש מוטלות כמויות גדולות של פסולת, פגרים ולכלוך, וערימות גדולות של זבל ניצבות באזור המפריד בין השכונה לחומות העיר העתיקה. ברחובות השכונה לא ניתן למצוא מכולות אשפה – אלא רק מפגעים תברואתיים שאינם מטופלים על ידי איש.

בכניסה לרחוב אל-סאלחין נפגשתי עם תמין אל-נאסר, תושב השכונה, ועם אוסמה אבו חלאף – תושב שכונה אחרת במזרח הבירה. כמה תושבים נוספים הצטרפו אלינו לסביבו קצר ברחוב הראשי של סילוואן, השונה בתכלית מנתיביה המטופחים של מערב העיר. חלק מהטענות ביחס למפגעים הסביבתיים בשכונות מזרח ירושלים הן כי מדובר בחוסר אכפתיות של דיירי האזור. ואולם, מבדיקת הנתונים ומשיחות עם תושבי המקום, נראה כי לעירייה אחריות גדולה למצב.

עוד בוואלה! NEWS:

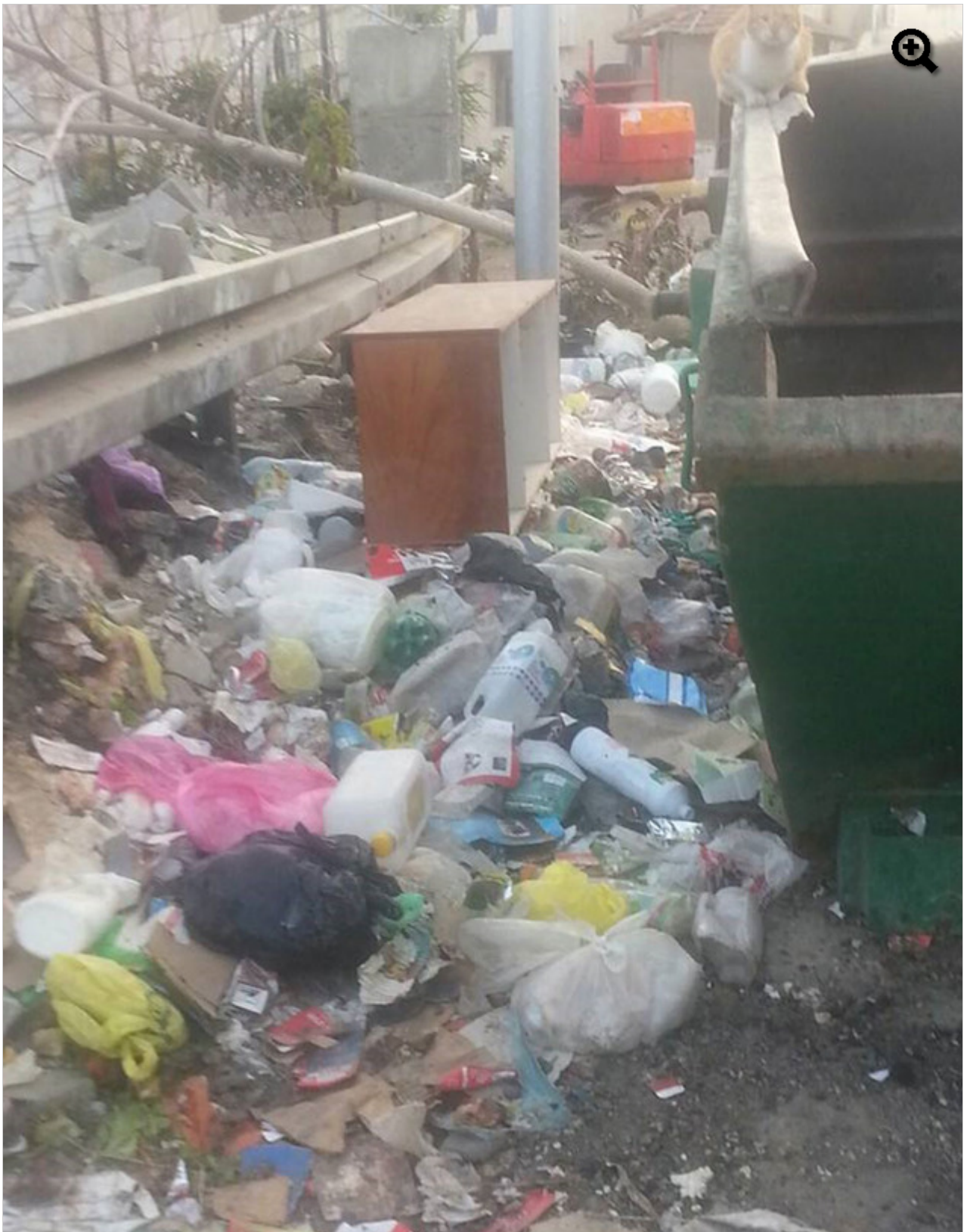
עדות נגד עברייני בכיר, אלימות ואיומים: כך הפך עד מדינה לחשוד ברצח אשתו
 "תהיי יפה ותשתקי": הכדורסלניות מוחות על התקציב שלא התקבל
 "הילדים שאלו איפה אימא": חגיגות בבית האישה שזכתה משידול לרצח בעלה

"התושבים צריכים לפנות את הזבל עד הכניסה לשכונה - מרחק לא קטן". סילוואן (צילום ארכיון: עומר מירון)

אל-נאסר סיפר כי לפני שלוש שנים, בנה את ביתו בסילוואן – אך בכל התקופה הזו לא ראה שירות פינוי זבל. "לא ראיתי שום שירות, שום טיפול בכביש של השכונה", אמר. "פניתי לכל הגורמים בעירייה והם אמרו שאין מה לעשות וככה זה יישאר. לדברי הנציגים, אין ברירה - ועל התושבים לקחת את הזבל עד לכניסה לשכונה, זה מרחק לא קטן". לדבריו, מדי לילה יש תושבים ששורפים פסולת, מה שפוגע בסביבה ומוביל לריחות לא נעימים.

הוא הדגיש כי לדעתו, לעירייה לא אכפת ממה שקורה בשכונות המזרחיות. "בעירייה אומרים שאין תקציב ושהכביש צר מדי לכניסת משאיות, והם מפחדים להכניס משאית זבל ומפחדים להכניס נהגים לשכונה", סיפר. "גם ההסברים שלי שהכנסתי משאיות גדולות יותר כשבנתי את הבית לא עזרו, גם תמונות של המשאיות לא הוכיחו לעירייה שאפשר". תוך כדי דבריו, משאית גדולה ורחבה יותר ממשאית לאיסוף זבל עושה את דרכה די בקלות בתוך השכונה.

"משלמים כמו ברחביה". זבל בשכונת סילוואן (צילום: מיני אקטיב, המרכז הבין תחומי לירושלים)

לדבריו, התושבים בסילוואן משלמים ארנונה, אך "בפועל השכונה לא קיימת על המפה". "אנחנו נחשבים אזור א' בעירייה, ואנחנו משלמים 53 שקלים ארנונה לכל מטר מרובע. העירייה מתייחסת לשכונה רק כדי למשוך כסף ולא נותנת שירות. אומרים שלתושבים לא אכפת והם זורקים את הזבל בכל מקום, אבל אם היו מטפלים בנו ולא מזניחים אותנו בצורה כזו, גם לתושבים היה אכפת. כרגע לא אכפת להם כי אף אחד לא באמת מטפל ונותן שירות לשכונה", הסביר. לדבריו, "אנחנו משלמים כמו ברחביה, אבל פה אין כלום חוץ מדיבורים".

סילוואן היא רק מקרה אחד המייצג את המצב בכמה שכונות במזרח הבירה. על פי נתונים שהגיעו לידי

וואלה! NEWS, במזרח ירושלים מתגוררים כ-330 אלף תושבים. במחלקת התברואה בעיריית ירושלים מועסקים 1,159 עובדים, שרק 80 מתוכם מועסקים בשכונות המזרחיות. מספר מכולות הזבל המוצב בשכונות אלה קטן בהרבה מזה שקיים במערב העיר, והן מוצבות אך ורק בכניסה לשכונות – ללא קשר לגודל הרובע ולמספר התושבים בו.

הנוהל הרשמי בעיריית ירושלים כולל פינוי של פחי האשפה בין שלוש לארבע פעמים בשבוע בכל רחבי העיר. בפועל, במזרח העיר לא מיושם הנוהל – ובאזור זה הפינוי מתבצע בתלות לכמות התיירים המגיעים לרחוב. אם מדובר ברחובות ראשיים שבהם נוהגים להתהלך תיירים רבים, הפינוי מתבצע פעם ביומיים. בלב השכונות המזרחיות המצב מעט שונה, כאשר ברחובות הראשיים מתבצע הפינוי בערך שלוש פעמים בשבוע, וברחובות הצדדיים מפנה העירייה את הזבל פעם בשבוע – ולא באופן קבוע.

במחלקת
התברואה בעיריית
ירושלים מועסקים
1,159 עובדים, שרק
80 מתוכם
מועסקים בשכונות
המזרחיות

סובלים מתשתיות רעועות זה שנים, גם בתחום התברואה. בניין במזרח ירושלים (צילום: אימג'בנק, GettyImages)

אחת הסיבות לכך שמפני האשפה עובדים פחות במזרח העיר היא החשש כי יותקפו על ידי התושבים הערבים. אך לאחר שביקשו התושבים מהעירייה להציג רשימת מקרים שבהם הותקפו עובדי תברואה, לא התקבלה תשובה בנושא שתתמוך במדיניות הבעייתית. יש לציין כי אחוז גדול יחסית מעובדי העירייה הם פלסטינים, ופועלי הניקיון העובדים בשכונות מזרח הבירה גם הם פלסטינים – כך שטענת העירייה מעלה סימני שאלה רבים.

לדברי אבו חלאף, תושב סילוואן ופעיל תנועת "התעוררות", המצב הנוכחי מתקיים כבר עשרות שנים – ושינוי לא נראה באופק. "הבעיה פה היא לא בעיה של שכונה אחת או אחרת, אלא בעיה כללית של הזנחה של שכונות מזרח ירושלים במשך 40 שנה, ויש תחושה שכמעט הגענו למקום שאין חזרה", אמר. "אנחנו כספת לתשלומים אבל שירות בכלל. זו מטמנה של זבל. אנחנו משלמים ארנונה אבל לא מקבלים שירות".

הוא סיפר על התחושות הקשות בקרב תושבי השכונות. "זה לא פייר,

"שיש שביתה
במערב העיר
מרגישים את זה
מיד, אבל פה זה

המצב הנורמלי

אנשים פה מרגישים שאנחנו משלמים, קונים שירות ורוצים משהו בתמורה, אבל מקבלים עשירית ממה שמשלמים. חסר פה לפחות 15 מיליון כדי להגיע לסוג של שוויון. זה נזק סביבתי שאי אפשר כמעט לתקן", הדגיש. "בעירייה אומרים שלאנשים צריכה להיות אכפתיות, אבל לא מפנים את הזבל ויש אפליה בכל דבר, במספר הפחים ובמספר הפעמים שמפנים את הפחים. שיש שביתה במערב העיר מרגישים את זה מיד, אבל פה זה המצב הנורמלי.

"אף פעם לא הרגשנו שוויון". פסולת במזרח הבירה (צילום: מיני אקטיב, המרכז הבין תחומי לירושלים)

ראגבי מונזה, תושב אחר בשכונה, מספר כי במשך כל שנות מגוריו בשכונה לא הרגיש כי קיים שוויון עם תושבי מערב העיר. "15 שנה אני גר בשכונה ואף פעם לא הרגשנו שוויון. לא לוקחים את הזבל ואנחנו צריכים לקחת אותו לצומת הכניסה לשכונה", אמר. כשנשאל על החששות של עובדי התברואה שייפגעו אם ייכנסו לסילוואן, השיב: "אני לא חושב. מי שבא לעבוד, אף פעם לא עושים דבר כזה, ובלי שום קשר רוב הנהגים הם ערבים ואם יש חשש אפשר להביא רק נהגים ערבים".

לדבריו, ייתכן שהייאוש וההזנחה גם החלק מהסיבות שגרמו לצעירים שיצאו לבצע פיגועים בגל הטרור הנוכחי. "אם ילדים קטנים רואים שאין את השוויון, לא הולכים לבית הספר, יש הזנחה, אז יש קשר לזה. הם אומרים 'אין לנו כלום, אז אין מה להפסיד ונעשה דברים כאלה'", הסביר.

לטענת יואב בקשי ייבין, חבר הוועד המנהל בתנועת "התעוררות", הפועלת בין היתר גם בשכונות מזרח

ירושלים, הפערים בין חלקי הבירה גדולים בכל תחום. "אלו פערים בלתי נתפסים גם ברמה ערכית. לא יכול להיות שחיים למעלה מ-300 אלף איש שאף אחד לא מטפל בהם כמו שצריך, זה לא יכול להיות". לדבריו, "בעירייה יש מעט מאוד נכונות ואנחנו ב'התעוררות' התחלנו לקחת את הנושא לידיים. לדעתי אם הייתה יותר נכונות לבוא לסיורים כאלו ולראות בעיניים זה היה עוזר". ייבין הוסיף כי נוספו לתקציב העירייה שלושה מיליון שקלים שיועדו לתברואה במזרח העיר, אך זה לא מספיק. "על פי הבדיקות שעשינו, מדובר בפער של בין 15 ל-30 מיליון שקלים נוספים", הרכיב.

גם לדבריו, אין ספק שלמציאות היומיומית יש השלכות על המצב הביטחוני באזור. "בתוך החלל הזה יש גורמים קיצוניים שיש להם אינטרס להסלים את המצב, ואנחנו מפספסים פה בגדול. זו החובה שלנו, ובפעם הראשונה שאתה מתחיל להסתובב פה ברחובות כואבת לך הבטן, אין דרך אחרת לתאר זאת. לפעמים השאלות על חלוקת או אי-חלוקה של ירושלים הן רק תירוץ כדי לא לטפל במה שצריך לטפל. קודם כל צריך לטפל בחיים של התושבים", קבע בנחרצות. הוא הוסיף: "אין תירוץ לאלימות ומי שעושה צריך להיענש. מדובר בדרך כלל במיעוט קיצוני שמושך אחרים, גם בצד היהודי וגם בצד הערבי. אבל אין לי ספק שילד שיקום ולא יראה זבל, הוא לא ילכלך בעצמו, ובהמשך הוא גם לא יראה בצד היהודי משהו שלילי כמו היום. כרגע הוא רואה רק פערים".

"אין לי ספק שילד
שיקום ולא יראה
זבל, בהמשך לא
יראה בצד היהודי
משהו שלילי כמו
היום"

"אם ירושלים מאוחדת, זה צריך להעיר אותנו". רחוב בסילוואן (צילום: עומר מירון)

על אף ייעוד שלושה מיליון שקלים לנושא זה, גם עופר ברקוביץ', יו"ר 'התעוררות' וסגן ראש העירייה אמר כי מדובר ב"טיפה בים". לטענתו, "אנחנו מבינים שמצב הדברים לא משביע רצון בלשון המעטה. יש מקומות שיש קושי להגעה או הסכמי הפינוי לא מספקים, ואנו בהחלט נכנסים לעובי הקורה. יש פה רוחות אחרות בשנים האחרונות, שמנסות להשפיע ולהעביר יותר תקציבים. הבעיה במזרח העיר היא לא חדשה אלא נובעת מהזנחה, אבל כעת פני העירייה וראש העיר להשוות אבל הפערים שנוצרו במשך השנים. יש עוד דרך ארוכה. ממשלת ישראל צריכה להגביר את המעורבות שלה והעירייה צריכה ליצור אפליה מתקנת לשכונות במזרח העיר". הוא הוסיף כי "אם ירושלים מאוחדת, זה חייב להעיר אותנו - כי יש פה חלק גדול שלא מטופל כמו שצריך וצריך לשפר את הטיפול בשכונות אלו".

מעיריית ירושלים נמסר בתגובה: "עיריית ירושלים פועלת בשנים האחרונות באופן חסר תקדים לצמצום פערים של עשרות שנים במזרח העיר בכל תחומי החיים - תכנון ובנייה, טיפות חלב ורווחה, כבישים ומדרכות, גינות משחקים, כיתות לימוד, מתן שמות רחובות ועוד. בתחום הניקיון הקצתה העירייה בתקציב 2016 שאושר החודש, סכום עתק של 3 מיליון שקלים מעבר לתקציב הרגיל לשדרוג הניקיון בשכונות מזרח העיר, זאת בנוסף לתקציבים גדולים לשדרוג חזות המרחב הציבורי במזרח העיר, הקמת גינות חדשות וריבוד עשרות כבישים פנים שכונתיים".

עוד נמסר כי "באשר לפינוי האשפה, רמת השירות ותדירות הביצוע בשכונות מזרח העיר הן זהות לרמת השירות בשכונות מערב העיר. בכל שכונות העיר נעשה פינוי האשפה שלוש פעמים בשבוע, כאשר במרכז מזרח העיר ניתנים שירותי פינוי אשפה בכל יום – שבעה ימים בשבוע. מעבר ל-84 עובדי ניקיון המוצבים בשכונות מזרח העיר, מתוגבר הניקיון על ידי עוד כמאה עובדי חברות ניקיון פרטיות ששוכרת העירייה הפועלים באגן העיר העתיקה ובעיר העתיקה עצמה. העירייה פועלת ביחד עם המשרד להגנת הסביבה כדי לקבל ולאשר תקציבים נוספים לשיפור נוסף בשכונות מזרח העיר".

עוד בכתורות

עוד מסעדה ירושלמית סוגרת את שעריה בעקבות המצב

קרן ההשתלמות שלי הפכה נזילה, מדוע לא כדאי למשוך את הכסף?
אלטשולר שחם

פיגוע ירי בי-ם: שני שוטרים נפצעו קשה ובימוני-קשה, המחבל מרה ונהרג

קבלת החלטות צרכנית: חברות עולמיות מנצלות את הפחד הטבעי של ...
המרכז האקדמי רפין

תמיד היתה מבוקשת: נחשף ישוב בן 7,000 שנה בירושלים

חותם נדיר בן 2,500 שנה עם שם אשה בעברית נמצא בירושלים

איפה הירושלמים המקומיים אוכלים פלאפל?

ג'ודי ניר מוזס: "נשים מתרות רווקות כי לא מתחילים איתן בעבודה, מהפחד"

רובע 5: תמונה עגומה בעיר הבירה

Promoted Links by Taboola

קניות

**מגדיל טווח נייד לקליטת
אינטרנט משולב 5 ב-1**

רק 99₪ לפרטים

**רצועת סיליקון לדלת
המקלחון למניעת נזילה מים**

רק 39₪ לפרטים

**מברגה / מקדחה בוש
דגם PSR 960**

רק 299₪ כולל משלוח